

ŠTÚDIE

VPÁDY HUSITOV A ICH POSÁDKY V UHORSKU V ROKOCH 1432 – 1435

MIROSLAV LYSÝ

LYSÝ, Miroslav. The Hussite Invasions and Hussite Garrisons in the Kingdom of Hungary in the Period 1432 – 1435. *Historický časopis*, 2007, 55, 4, pp. 633-657, Bratislava.

The study is directed towards the period of the Hussite invasions of the Kingdom of Hungary in the period 1432 – 1435 and the activity of the Hussite garrisons. The year 1432 marked a turning point in the Hussite invasions of Hungary. The Hussites began to systematically establish garrisons in Hungary. Skalica, Trnava, Lednica and Topoľčany were gradually conquered. This reinforced the position of the Hussite garrison at Likava, previously the only one. The Hussite garrisons in Hungary all belonged to the sphere of interest of the Moravian Hussites. This is confirmed by the fact that each of these garrisons had some connection with Moravia, most frequently involving the origin of the commander. The departure of the garrisons was gradual and payment of ransom was more frequent than military conquest.

Hussite revolution. Hussite garrisons. Sigismund of Luxembourg.

V rokoch 1428 – 1431 vpadli husiti štyrikrát na naše územie. Na poslednej z týchto výprav na jeseň 1431 obsadili prvú zo svojich uhorských posádok – hrad Likavu.¹ Táto výprava je síce dodnes možno najzaujímavejšia, mala dramatický priebeh a jej výsledok v mnohom ovplyvnil neskorší priebeh revolúcie, no pre Uhorsko mala najzávažnejšie dôsledky výprava z roku 1432. Predchádzalo jej niekoľko dôležitých udalostí.

Na domácej pôde treba spomenúť snahu kráľovnej Barbory zabezpečiť si svoje majetky. Dňa 23. októbra, mesiac po obsadení Likavy, napísala Barbora Kremničanom list, z ktorého vyplývalo, že si nechá poslať dvanásť haviarov z Kremnice na Vígľaš (*Wyglesch*), odkiaľ ich potom (zrejme po splnení úlohy) pošle na hrad Súča (*Hochhaws*).²

---

1 LYSÝ, Miroslav. Husitské vpády do Uhorska v rokoch 1428 – 1431. In *Historický časopis*, 2007, roč. 53, č. 3, s. 411-433.

2 Magyar Országos Levéltár (ďalej MOL), Diplomatikai fényképgyűjtemény (ďalej DF) 249 981; MATUNÁK, M. Három level a huszita korból. In *Történelmi Tár* 1898, č. 1, s. 176; ODESCALCHI, Arthur. Königlichen-Briefe aus dem Archiv einer oberungarischen Bergstadt. In *Jahrbuch der K. K. heraldischen Gessellschaft „Adler“*, 1909, roč. neue Folge 19, č. 3, s. 3. B. Varsik (VARSIK, Branislav. *Husitské revolučné hnutie a Slovensko*. Bratislava : SAV, 1965, s. 85) to pochopil ako posilnenie pohraničia, kde hrad Súča ležal, v skutočnosti však mali haviari pracovať aj na Vígľaši, obľúbenom sídle kráľovnej. Nasvedčuje tomu aj to, že najskôr mali haviari prísť na Vígľaš a potom sa otočiť opačným smerom na Súču. Nešlo teda v princípe o opevňovanie pohraničia, ale o obranu Barboriných majetkov.